

Piratdekodere og -kort gør det muligt uberettiget at omgå kodningen af kodede radio- og tv-udsendelser, f.eks. med det formål at unddrage sig betalingsforpligtelsen over for det radio- eller tv-foretagende, der har udsendt programmet, og som oftest baserer sin virksomhed på indtægter fra salg eller udlejning af dekodere med tilhørende programkort. Ved piratvirksomheden unddrages også andre rettighedshavere indtægter, idet vederlaget til disse i almindelighed beregnes som en andel af radio/tv-foretagendets abonnementsindtægter.

Piratdekodning er også til skade for forbrugerne. De forbrugere, som erhverver lovlige programkort, betaler en forholdsmæssig høj pris på grund af de manglende indtægter fra dem, der i stedet har anskaffet et piratkort. På den anden side risikerer forbrugere, der - eventuelt i god tro - har erhvervet piratkort, at disse kun fungerer i en kort periode, fordi koden ændres af radio/tv-foretagendet for at forhindre piratvirksomheden.

Europa-Kommissionen har for nylig fremlagt et direktivforslag om retlig beskyttelse af tjenester, der er baseret på eller består af såkaldte conditional access-systemer (dekodere, programkort, set-top-bokse m.v.). Dette direktivforslag omfatter bl.a. kodede radio- og tv-udsendelser. Direktivet kan imidlertid tidligst forventes vedtaget i efteråret 1998. På denne baggrund finder Kulturministeriet det rigtigst allerede på nuværende tidspunkt at gennemføre et forbud mod radio/tv-piratdekodere og -kort i dansk lovgivning med henblik på at gøre det muligt at gribe ind over for den stigende omsætning af især piratdekoderkort.

Der er gennemført tilsvarende lovgivning i Sverige i 1993 og i Norge i 1995. Indenfor EU er det omkring halvdelen af medlemslandene, der har en særlig lovgivning på dette område.

Den foreslåede bestemmelse omfatter alle kodede radio- og tv-udsendelser, d.v.s. ikke alene udsendelser som af radio- og tv-foretagendet er kodet med henblik på betaling, men også kodning af f.eks. ophavsretsmæssige årsager.

Det er alene den erhvervsmæssige omsætning m.v. af piratdekoderkort m.v., der er omfattet af forslaget. Privat brug - d.v.s. eget, personligt brug - af piratdekoderkort er således fortsat ikke ulovlig.

Et forbud mod privat brug af piratdekoderkort vil efter ministeriets opfattelse være for indgribende i forhold til de interesser, der her er tale om. Det er først og fremmest de pågældende radio- og tv-foretagenders eget ansvar at sikre, at det ikke er muligt at opnå uautoriseret adgang til de kodede udsendelser. Dette kan f.eks. ske ved at anvende tilstrækkeligt sikre kodningssystemer. Dertil kommer, at et forbud

mod privat brug af piratkort vil være vanskeligt at håndhæve i praksis.

Selvom privat brug af piratdekoderkort m.v. ikke er omfattet af lovforslaget, kan anvendelse af et sådant kort imidlertid stride mod anden lovgivning. F.eks. vil det være en krænkelse af ophavsretsloven, såfremt et fællesantennenanlæg ved hjælp af et piratdekoderkort uberettiget dekoder en kodet radio/tv-udsendelse og fordeler programmet ukodet til de tilsluttede husstande uden samtykke fra de involverede rettighedshavere.

Det forhold, at det foreslåede forbud alene omfatter den erhvervsmæssige omsætning m.v. af piratdekoderudstyr m.v., medfører, at f.eks. de pirataktiviteter, som finder sted i hacker-miljøer og lignende, ikke rammes af forbudet. Baggrunden er, at sådanne aktiviteter, der bl.a. kan dreje sig om at »knække koden« i radio/tv-kodningssystemer, i almindelighed ikke foretages i erhvervsmæssigt øjemed. Dette samme kan siges at gælde, såfremt privatpersoner på f.eks. Internettet giver oplysninger om, hvorledes kodningen kan omgås.

Kulturministeriet er opmærksom på dette forhold, men finder, at et forbud mod den erhvervsmæssige omsætning m.v. af piratdekodere og piratdekoderkort m.v. på det nuværende grundlag må anses for at være tilstrækkeligt for at stoppe langt den største og mest alvorlige del af piratvirksomheden.

Lovforslaget omfatter ikke alene egentlige piratdekodere og piratdekoderkort, men også andet udstyr, hvis formål det er at give uberettiget adgang til en kodet udsendelse. Det kan f.eks. være edb-programmel og lignende, som alene eller evt. sammen med andre anordninger kan anvendes til uautoriseret dekodning eller eftergørelse af autoriserede dekoderkort. Salg af »blanke« dekoderkort sammen med oplysninger om, hvorledes et sådant kort kan gøres funktionsdygtigt med henblik på uautoriseret adgang til indholdet af en kodet radio- eller tv-udsendelse, vil således være omfattet af den foreslåede bestemmelse. Omsætning m.v. af almindeligt satellitmodtageudstyr og lignende er ikke omfattet af lovforslaget.

De handlinger for så vidt angår piratdekodningsudstyr, som forbydes, er erhvervsmæssig fremstilling, import, omsætning, besiddelse og ændring. Med omsætning menes ikke alene salg, udlån og udlejning, men også installation af piratdekodere, programkort og andet udstyr. Med ændring tænkes der f.eks. på opgradering, omprogrammering eller omkodning af eksisterende programkort. Også annoncering og anden form for reklame for piratdekodere og -udstyr er omfattet af lovforslaget.

Udtrykket en kodet radio- og tv-udsendelse betyder en udsendelse, hvis signal i form af lyd og/eller